

Rapport

Rapport over een klacht over de regionale politie-eenheid Zeeland-West-Brabant.

Datum:

Rapportnummer: 2013/154

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat de regionale politie-eenheid Zeeland-West-Brabant haar boot, die was gestolen en op 21 juli 2012 was teruggevonden, niet heeft veilig gesteld, waardoor de boot wederom werd gestolen.

Bevindingen en beoordeling

I. BEVINDINGEN

Teruggevonden boot

1.1 Begin juli 2012 werd verzoeksters boot uit de haven van X. gestolen. Verzoekster had daarvan op 12 juli 2012 aangifte gedaan bij de politie. Een kennis van verzoekster was in de nacht van 20 op 21 juli 2012 aan het stappen in Breda en hij vond de boot in de haven van Breda terug. Hij belde de politie rond 2:40 uur. Kort daarop arriveerde de politie. De kennis van verzoekster mocht de boot niet meenemen van de politie. Volgens de politie kwamen het bootnummer en het serienummer niet voor in de systemen. De politie liet hem weten dat hij aan verzoekster moest medelen dat zij zich de volgende ochtend om 9:00 uur bij de politie kon melden met de papieren van de boot en het proces-verbaal van aangifte om aan te tonen dat de boot van haar was. Voor de zekerheid maakte de politie de boot onklaar door alle bougiekabels los te halen. De politie vroeg de personen die via een camera toezicht hielden in de haven om de boot in de gaten te houden. Zij gaf hun de opdracht om minimaal de personalia te noteren, als er personen in de boot zouden stappen.

Wederom diefstal boot

1.2 Later die nacht stapten er twee personen in de boot. Het team horecatoezicht van de politie ging toen naar de boot en hield een verdachte aan ter zake van heling. De politie nam de aangehouden verdachte mee en vertrok. Verzoekster, die intussen door haar kennis was geïnformeerd, had de politie meerdere malen gebeld om te vragen of de politie de boot wilde veiligstellen door de boot op slot te leggen. De politie vond het echter een vreemd verhaal en ondernam geen actie. Toen de kennis van verzoekster even naar het toilet ging en hij terugkwam, zag hij dat de boot weg was. Een kwartier later, rond 5:00 uur, arriveerde verzoekster bij de haven in Breda. Ondanks een zoektocht en camerabeelden, werd de boot niet meer teruggevonden. Op 5 september 2012 klaagde verzoekster er bij de politie over dat de politie de boot niet had veiliggesteld en zij vroeg of de politie bereid was de door haar geleden schade te vergoeden.

Standpunt politie

1.3 De klachtencoördinator van de politie liet op 12 december 2012 in reactie op verzoeksters klacht weten dat het opvallend was dat de politie na aanhouding van een verdachte voor helling verzoeksters boot niet had veiliggesteld of in beslag had genomen. Volgens de politie werd een gevonden goed in geval van het strafbare feit helling normaliter wel in veiligheid gesteld of in beslag genomen.

Standpunt schadebehandelaar politie

1.4 Namens de politie berichtte de schadebehandelaar van een verzekeringsmaatschappij verzoekster op 15 mei 2013 het volgende. De politie was niet aansprakelijk voor de geleden schade. Daarom zou er geen schadevergoeding worden verstrekt. Immers, volgens de politie was het die nacht niet mogelijk de boot in bewaring te nemen door bijvoorbeeld een trailer te regelen voor de boot. Bovendien was er in de nabijheid van de boot geen schuine helling aanwezig zodat de boot via de helling op een trailer getrokken kon worden. De surveillancewagens van de politie beschikten evenmin over boottrailers en sloten om de boot aan de kade vast te laten leggen. Van de politie kon in redelijkheid ook niet worden verwacht dat zij deze middelen standaard in de politievoertuigen aanwezig heeft. Omdat de politie de boot niet in bewaring kon nemen, was zij de betrokken nacht niet nalatig geweest. Voorts bleek dat de boot was gestolen op het moment dat een kennis van verzoekster de wacht hield en even naar het toilet ging. Dit kon de politie niet worden toegerekend. Er was ook geen sprake van een causaal verband. Als de kennis van verzoekster namelijk bij de boot was gebleven, dan zou deze boot waarschijnlijk niet zijn gestolen. De politie bezat verder de opsporingsbevoegdheden om strafrechtelijke normen te handhaven en niet om verzoeksters vermogensbelangen te beschermen, aldus de schadebehandelaar van de politie.

Verzoeksters klacht

1.5 Verzoekster was enorm teleurgesteld over de reactie van de politie en met name die van de schadebehandelaar. Naar haar mening had de politie de boot moeten veiligstellen of in beslag moeten nemen, zoals de politie in haar eerste reactie op verzoeksters klacht ook min of meer liet weten. De politie had de kennis van verzoekster immers ook laten weten dat hij de boot niet mocht meenemen en dat verzoekster zich de volgende ochtend met de registratiepapieren en het proces-verbaal moest melden bij de politie. Verzoekster had gehoopt dat de politie haar excuses zou aanbieden voor de gang van zaken. Verzoekster had weliswaar €4250 van de verzekering gekregen, maar voor dat bedrag was het niet mogelijk om een soortgelijke boot aan te schaffen. Een soortgelijke boot kostte namelijk €6000. Naar verzoeksters mening had de politie, die volgens haar nalatig handelde, haar volledig moeten compenseren.

1.6 Tijdens het onderzoek liet verzoekster weten dat zij op Marktplaats.nl had gezien dat iemand de boot te koop had aangeboden onder vermelding van verzoeksters oude adres. De politie hoorde de verkoper van de boot en nam de boot, die inmiddels zeer beschadigd

was, in beslag. De verzekeraar, die verzoekster al de dagwaarde van de boot had vergoed, was op dat moment eigenaar geworden van de boot. Verzoekster kocht de boot, die voor haar - ondanks de beschadiging - nog veel emotionele waarde had, vervolgens terug voor €500.

Standpunt politiechef

1.7 Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman liet de politiechef nog desgevraagd het volgende weten. Vaartuigen konden daadwerkelijk worden meegenomen en elders worden gestald. De waterpolitie had daarvoor het benodigde materieel. Bovendien konden vaartuigen na inbeslagneming ook op de plaats blijven liggen, terwijl er een bewaarder werd aangesteld. Bij het aantreffen van de boot in de nacht van 20 op 21 juli 2012 in Breda werd ter plaatse getracht duidelijkheid te krijgen over de status van de boot. Uit het opsporingsregister kon de politie niet opmaken dat verzoeksters boot als gestolen stond gesignaleerd. De boot bleek onder registratienummer 1234AB in het opsporingsregister te staan. Het registratienummer op de boot was echter gedeeltelijk verwijderd. In de verwerking van de lak bleek vermoedelijk het registratienummer 214AB te hebben gestaan. Verder werd in de boot een plaatje met onder andere een serienummer aangetroffen. Beide nummers of delen van nummers kwamen niet voor in het opsporingsregister. De omstandigheden ter plaatse verschaften de politie evenmin duidelijkheid over de status van de boot. Ook liet de politiechef weten dat er die nacht geen beroep kon worden gedaan op de waterpolitie. Het betrof immers geen situatie van spoedeisende hulp waarop 's nachts actie kon worden ondernomen. Ondanks de bevoegdheid tot inbeslagneming was er die nacht praktisch gezien geen mogelijkheid om de boot daadwerkelijk in beslag te nemen. Immers, het benodigde materieel ontbrak om de boot uit het water te halen en om deze te vervoeren. Bovendien bood de aanwezige kennis van verzoekster aan om op de boot te passen. De politie maakte gebruik van dit aanbod. Voorts merkte de politiechef op dat het Openbaar Ministerie op grond van artikel 118 van het Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder 1) een persoon als bewaarder kon aanstellen. Op grond van het tweede lid van dit artikel konden in beslaggenomen voorwerpen ook aan een andere door het Openbaar Ministerie aangewezen bewaarder in gerechtelijke bewaring worden gegeven, indien dit voor het behoud, de bestemming of de beveiliging van deze voorwerpen redelijkerwijs noodzakelijk was. De politie had verder geen specifiek beleid voor wat betreft de inbeslagneming van goederen, zoals vaartuigen, aldus de politiechef.

II. BEOORDELING

Vereiste van bijzondere zorg

2.1 Het vereiste van bijzondere zorg houdt in dat overheidsinstanties niet alleen aan personen maar ook aan goederen, die onder hun hoede komen, de zorg verlenen waarvoor deze goederen op die overheidsinstanties zijn aangewezen. Dit betekent dat,

indien de politie een gestolen goed aantreft, dat vatbaar is voor inbeslagneming, zij adequate maatregelen treft die redelijkerwijs nodig zijn om dit goed in het belang van de strafvordering en de eigenaar veilig te stellen.

Schending vereiste

2.2 Naar het oordeel van de Nationale ombudsman heeft de politie het vereiste van bijzondere zorg geschonden door verzoeksters boot niet op deugdelijke wijze veilig te stellen.

2.3 De Nationale ombudsman is van oordeel dat het voor de politie voldoende duidelijk was dat de betrokken boot, ondanks het gedeeltelijk verwijderde en moeilijk leesbare registratienummer, hoogstwaarschijnlijk gestolen was en dat deze boot aan verzoekster toebehoorde. Immers, verzoeksters kennis, die de boot had aangetroffen, belde de betrokken nacht de politie en liet weten dat de boot aan verzoekster toebehoorde en dat deze was gestolen. Daarbij liet hij de politie weten dat er ook aangifte was gedaan van diefstal. Ook neemt de Nationale ombudsman in aanmerking dat de politie een verdachte, die die nacht op de boot aanwezig was, heeft aangehouden ter zake van heling. Het lag dan ook op de weg van de politie om de boot op deugdelijke wijze veilig te stellen om te voorkomen dat de boot (opnieuw) zou worden weggenomen of beschadigd dan wel onbruikbaar zou worden.

2.4 De boot was ingevolge artikel 94 van het Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder 1) vatbaar voor beslag. De boot kon namelijk dienen om de waarheid over de diefstal en/of heling van de boot aan de dag te brengen. Op grond van artikel 96 van het Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder 1) was de politie ook bevoegd de boot in het belang van de strafvordering in beslag te nemen. Ook was de politie op grond van dit artikel bevoegd om in afwachting van de komst van de ambtenaar, die bevoegd was ter inbeslagneming, maatregelen te nemen die redelijkerwijs nodig waren om wegmaking van de boot te voorkomen. Daarnaast had de politie, zoals de politiechef ook heeft laten weten, de mogelijkheid om (eventueel via het Openbaar Ministerie) na inbeslagneming een bewaarder aan te stellen.

2.5 Hoewel uit de reactie van de politie, gezien de verwijzing naar artikel 118 van het Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder 1), zou kunnen worden opgemaakt, dat de politie daadwerkelijk was overgegaan tot inbeslagneming, blijkt dit niet uit de stukken van de politie. De politie heeft echter wel daarnaar en overeenkomstig het bepaalde in artikel 96, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder 1) gehandeld. De politie heeft immers getracht wegmaking van de boot te voorkomen door de bougiekabels los te maken. Dit heeft echter niet kunnen voorkomen dat de boot enige tijd later alsnog werd gestolen. Van de politie kon worden verwacht dat zij op het moment dat zij feitelijk overging tot inbeslagneming de boot op deugdelijke wijze zou veiligstellen om te voorkomen dat de boot wederom zou worden gestolen. De politie

heeft dit echter nagelaten. Dat er 's nachts kennelijk geen beroep kan worden gedaan op de waterpolitie, die wel de middelen heeft om een boot in beslag te nemen of voldoende veilig te stellen, maakt dat niet anders. De politie had andere deugdelijke maatregelen kunnen nemen om wegmaking te voorkomen, bijvoorbeeld door de boot aan de ketting te leggen. Niet aannemelijk is dat de politie in Breda daartoe geen middelen ter beschikking had, ook al was het in de nachtelijke uren. De politie kon niet volstaan met het vragen aan een kennis van verzoekster, die daar 's nachts toevallig aanwezig was, om de gehele nacht op de boot te passen, terwijl het die kennis niet was toegestaan de boot mee te nemen. Het voorgaande vormt voor de Nationale ombudsman reden om de politiechef een aanbeveling te doen.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de regionale politie-eenheid Zeeland-West-Brabant, is gegrond wegens schending van het vereiste van bijzondere zorg.

Aanbeveling

De Nationale ombudsman heeft vernomen dat verzoekster een uitkering van haar verzekeraar heeft ontvangen op basis van de dagwaarde van de boot. Dit bedrag was volgens verzoekster onvoldoende om een vergelijkbare boot te kunnen kopen. Verzoekster heeft daarop voor een hoger bedrag een andere boot gekocht. De Nationale ombudsman geeft de politiechef in overweging in overleg te treden met verzoekster om te bezien in hoeverre het gat tussen de dagwaarde en de prijs, die zij kennelijk voor een vergelijkbare boot heeft moeten betalen, door een bijdrage van de politie gedicht kan worden.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

Achtergrond

Wetboek van strafvordering

Artikel 67, eerste lid, onder a

Een bevel tot voorlopige hechtenis kan worden gegeven in geval van verdenking van een misdrijf waarop naar de wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van vier jaren of meer is gesteld.

Artikel 94

1. Vatbaar voor inbeslagneming zijn alle voorwerpen die kunnen dienen om de waarheid aan de dag te brengen of om wederrechtelijk verkregen voordeel, als bedoeld in artikel 36e van het Wetboek van Strafrecht, aan te tonen.

2. Voorts zijn vatbaar voor inbeslagneming alle voorwerpen welke verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer kan worden bevolen. (...)

Artikel 95, eerste lid

Hij die den verdachte aanhoudt of staande houdt, kan voor inbeslagneming vatbare voorwerpen, door dezen met zich gevoerd, in beslag nemen.

Artikel 96

1. In geval van ontdekking op heterdaad van een strafbaar feit of in geval van verdenking van een misdrijf als omschreven in artikel 67, eerste lid, is de opsporingsambtenaar bevoegd de daarvoor vatbare voorwerpen in beslag te nemen en daartoe elke plaats te betreden.

2. De opsporingsambtenaar kan, in afwachting van de komst van de rechter of ambtenaar die bevoegd is ter inbeslagneming de plaats te doorzoeken, de maatregelen nemen die redelijkerwijs nodig zijn om wegmaking, onbruikbaarmaking, onklaarmaking of beschadiging van voor inbeslagneming vatbare voorwerpen te voorkomen. Deze maatregelen kunnen de vrijheid van personen die zich ter plaatse bevinden beperken.

Artikel 118, eerste en tweede lid

1. Bij toepassing van artikel 116, tweede lid, onder b, of indien het belang van de strafvordering zich verzet tegen teruggave en geen machtiging als bedoeld in artikel 117, eerste lid, is verleend, worden de inbeslaggenomen voorwerpen, zodra het belang van het onderzoek het toelaat, in opdracht van het openbaar ministerie, gesteld onder de hoede van een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bewaarder. De artikelen 116 en 117 zijn toepassing.

2. Inbeslaggenomen voorwerpen kunnen ook aan een andere door het openbaar ministerie aangewezen bewaarder in gerechtelijke bewaring worden gegeven, indien dit voor het behoud, de bestemming of de beveiliging van deze voorwerpen redelijkerwijs noodzakelijk is.

Artikel 134, eerste lid

Onder inbeslagneming van eenig voorwerp wordt verstaan het onder zich nemen of gaan houden van dat voorwerp ten behoeve van de strafvordering.

Wetboek van Strafrecht

Artikel 416

1. Als schuldig aan opzetheling wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vijfde categorie:

a. hij die een goed verwerft, voorhanden heeft of overdraagt, dan wel een persoonlijk recht op of een zakelijk recht ten aanzien van een goed vestigt of overdraagt, terwijl hij ten tijde van de verwerving of het voorhanden krijgen van het goed dan wel het vestigen van het recht wist dat het een door misdrijf verkregen goed betrof;

b. hij die opzettelijk uit winstbejag een door misdrijf verkregen goed voorhanden heeft of overdraagt, dan wel een persoonlijk recht op of zakelijk recht ten aanzien van een door misdrijf verkregen goed overdraagt.

2. Met dezelfde straf wordt gestraft hij die opzettelijk uit de opbrengst van enig door misdrijf verkregen goed voordeel trekt

Aanwijzing inbeslagneming (artikel 94 WvSv)

I.1. Definities

Overeenkomstig artikel 134 van het Wetboek van Strafvordering wordt onder inbeslagneming verstaan het onder zich nemen of gaan houden van een voorwerp ten behoeve van de strafvordering. Toepassing van dit dwangmiddel vormt een inbreuk op de civiele rechten van de rechthebbende(n) (te weten: de eigenaren of de houder): het voorwerp wordt uit diens beschikkingsmacht gehaald. Inbeslagneming dient zorgvuldig en proportioneel te worden toegepast. (...)

I.2. Vatbaarheid voor inbeslagneming

Vatbaar voor inbeslagneming zijn voorwerpen. Hieronder wordt begrepen alle (on)roerende zaken, geld, vermogensrechten (zoals vorderingen) en dieren.

I.3. Gronden voor inbeslagneming

Artikel 94 Sv somt de gevallen op waarin voorwerpen in beslag genomen kunnen worden. Op grond van artikel 94 Sv kunnen voorwerpen uitsluitend in beslag worden genomen:

1. om de waarheid aan de dag te brengen,
2. om wederrechtelijk verkregen voordeel aan te tonen,
3. ter verbeurdverklaring, of

4. ter onttrekking aan het verkeer.

In veel gevallen is tegelijkertijd meer dan één grond voor inbeslagneming aanwezig. In zo'n geval prevaleren de belangen van waarheidsvinding (beslag op grond 1 en beslag op grond 2). In deze aanwijzing wordt het beslag dat op deze gronden is gelegd (1 en 2) aangeduid als waarheidsvindingsbeslag. (...)

II.1. Beslag of geen beslag

De opsporingsambtenaar neemt op grond van artikel 94 Sv een voorwerp in beslag ten behoeve van de waarheidsvinding en/of om een toekomstige verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer mogelijk te maken. Er wordt tot inbeslagneming overgegaan als dit in het belang is van strafvordering. De opsporingsambtenaar neemt geen voorwerpen in beslag als er geen enkel verband is tussen dit voorwerp en het te onderzoeken strafbare feit. (...)